

Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Raport nt. spełnienia przez Województwo Warmińsko-Mazurskie warunku podstawowego 1.1 „Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji”

Stan na koniec 2025 r.

Wprowadzenie

Podstawy prawne

Spełnianie warunków podstawowych stanowi jeden z wymogów realizacji programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027 (FEWiM 2021–2027) oraz korzystania ze środków polityki spójności w perspektywie 2021–2027. Obowiązek ten wynika z *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej*.

W odniesieniu do Celu Polityki 1 „Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz łączności cyfrowej” szczególne znaczenie ma warunek podstawowy 1.1 „Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji”. Jego utrzymanie pozostaje istotne z punktu widzenia prawidłowej realizacji programu regionalnego, ponieważ w przypadku stwierdzenia niespełnienia warunku Komisja Europejska może wstrzymać refundację wydatków odnoszących się do tego celu polityki.

Potwierdzenie spełnienia warunku 1.1 przez Województwo Warmińsko-Mazurskie nastąpiło na etapie przygotowania programu FEWiM 2021–2027. Podstawą była przeprowadzona samoocena odnosząca się do siedmiu kryteriów określonych przez Komisję Europejską oraz opracowany przez Departament Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie raport przedłożony w toku negocjacji z Komisją Europejską. Zakończenie tych prac i zatwierdzenie programu regionalnego w 2022 r. oznaczało formalne uznanie, że warunek podstawowy 1.1 został spełniony.

Monitoring i Raportowanie

Spełnienie warunku podstawowego nie ma charakteru jednorazowego, lecz powinno być zapewniane przez cały okres wdrażania programu w latach 2021–2027. Oznacza to konieczność systematycznego obserwowania zmian dotyczących zarządzania strategią inteligentnych specjalizacji, a także dokumentowania działań potwierdzających dalsze wypełnianie wymagań określonych przez Komisję Europejską.

W ramach systemu realizacji programu funkcję nadzorczą w tym zakresie pełni Komitet Monitorujący program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027, odpowiedzialny za analizę spełniania warunków podstawowych i ich stosowanie w całym okresie programowania. Coroczne raportowanie pozwala zatem nie tylko na wykazanie ciągłości spełniania warunku 1.1, lecz również na identyfikację ewentualnych zmian i wyzwań mogących mieć wpływ na realizację polityki rozwoju województwa w obszarze inteligentnych specjalizacji.

Metodyka

Raport za rok 2025 dotyczący spełnienia przez Województwo Warmińsko-Mazurskie warunku podstawowego 1.1 „Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji” opracowano w oparciu o:

- zapisy programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021–2027 (rozdz. 4),
- informacje o działaniach i inicjatywach realizowanych przez Departament Polityki Regionalnej oraz inne departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, a także Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli,
- dane i informacje przekazywane przez kluczowe instytucje regionalne zaangażowane w rozwój innowacyjności i inteligentnych specjalizacji,
- dane pozyskane na potrzeby monitorowania realizacji *Strategii rozwoju województwa Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego* oraz inteligentnych specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego.

Spełnienie warunku

Analiza przeprowadzona na potrzeby raportu za 2025 r. potwierdza, że Województwo Warmińsko-Mazurskie spełnia warunek podstawowy 1.1. Ocena odnosząca się do wszystkich siedmiu kryteriów wskazuje na utrzymanie mechanizmów zarządzania, monitorowania, współpracy z interesariuszami oraz wspierania rozwoju regionalnych inteligentnych specjalizacji na poziomie zgodnym z wymaganiami Komisji Europejskiej. Szczegółowe wyniki tej oceny, wraz z tabelarycznym zestawieniem rezultatów, przedstawiono w dalszej części raportu.

Kryteria warunku	Spełnienie kryteriów warunku na poziomie regionalnym
1. Aktualna analiza wyzwań związanych z upowszechnianiem innowacji oraz cyfryzacją	W procesie aktualizacji Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego <i>Warmińsko Mazurskie 2030</i>¹, będącej efektem współpracy przedstawicieli różnych środowisk, opracowano diagnozę strategiczną województwa uwzględniającą m.in. potencjał innowacyjny, przedsiębiorczość, cyfryzację regionu. Kluczowe wnioski wraz z analizą SWOT oraz wyzwaniami przed jakimi stoi region zawarto w dokumencie. Wśród słabych stron wymienia się m.in. niską konkurencyjność gospodarczą i innowacyjność, deficyty współpracy oraz kadrowe. Na tej podstawie przyjęto działania, które mają przyczynić się do rozwoju IS poprzez m.in. wzrost przedsiębiorczości, innowacyjności, cyfryzacji, aktywności zawodowej w regionie. Kładą one szczególny nacisk na konieczność stałego zaangażowania i współpracę różnych środowisk interesariuszy. Każda aktualizacja Strategii poprzedzona jest badaniami, w tym ewaluacją dotychczas prowadzonej polityki rozwoju, co też zostało wykonane. Ponadto realizowane są cykliczne badania * 2025 r.: Dokumenty strategiczne nie uległy zmianie. Realizacja polityki inteligentnych specjalizacji prowadzona jest zgodnie ze Strategią rozwoju społeczno-gospodarczego <i>Warmińsko Mazurskie 2030</i>. Funkcjonują 4 inteligentne specjalizacje województwa warmińsko-mazurskiego: Żywność Wysokiej Jakości, Drewno i Meblarstwo, Ekonomia Wody, Zdrowe Życie. Zaktualizowana Strategia, umożliwi wyłonienie nowych inteligentnych specjalizacji (IS) poza zdefiniowanymi w dokumencie, zgodnie z „<i>Zasadami identyfikacji inteligentnych specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego</i>”. Działania: • Wojewódzki Urząd Pracy (WUP) w Olsztynie zlecił badanie „Zapotrzebowanie na zawody wśród przedsiębiorców działających w obszarze inteligentnej specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego – ekonomia wody” mające na celu ustalenie, jakich zawodów, kwalifikacji i umiejętności potrzebują przedsiębiorcy działający w obszarze IS Ekonomia Wody. • WUP zrealizował również kolejną edycję badania „Barometr zawodów”, diagnozującego zapotrzebowanie na pracowników w wybranych grupach zawodów. Badanie wykazało, że w 2025 r.

¹ zw. dalej „Strategią”

* Wyciąg z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021 – 2027, rozdział 4

	zawodami deficytowymi na regionalnym rynku pracy będą zawody z IS Zdrowe Życie (m.in.: pielęgniarki i położne, lekarze, psychologzy i psychoterapeuci). Brakować będzie również kucharzy (IS Ekonomia Wody) oraz cieśli i stolarzy budowlanych (IS Drewno i Meblarstwo). • WUP przygotował także na potrzeby Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy ocenę przydatności utworzenia nowych kierunków kształcenia z potrzebami rynku pracy. Członkowie Rady podjęli uchwały dla 34 kierunków kształcenia ściśle związanych z inteligentnymi specjalizacjami (przykładowe zawody: cieśla, kucharz, kelner, pszczelarz, technik żywienia i usług gastronomicznych, terapeuta zajęciowy, technik masażysta). • Samorząd Województwa ponownie udzielał stypendiów studentom deficytowych specjalizacji kierunku lekarskiego, do których zaliczają się: psychiatria, psychiatria dzieci i młodzieży, geriatria, onkologia kliniczna, neurologia, neurologia dziecięca, medycyna ratunkowa, położnictwo i ginekologia. Działanie to sprzyja zwiększeniu liczby specjalistów w regionie, co może przyczynić się do rozwoju inteligentnych specjalizacji w województwie. • Szkoła Policealna im. prof. Zbigniewa Religi w Olsztynie współpracowała z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie identyfikacji deficytowych umiejętności w IS Zdrowe Życie. Zakres badania obejmował m.in.: ocenę roli poszczególnych instytucji w systemie wspierania kształcenia zawodowego, identyfikację barier i wyzwań w procesie współpracy edukacji z gospodarką, a także wskazanie deficytowych umiejętności w obszarze IS Zdrowe Życie oraz rekomendacji dotyczących ich rozwoju.
2. Istnienie właściwej regionalnej lub krajowej instytucji lub podmiotu odpowiedzialnego za zarządzanie strategią inteligentnej specjalizacji	Samorząd Województwa prowadzi politykę rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego, w tym w zakresie przedsiębiorczości oraz innowacyjności. Departament Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego koordynuje proces formułowania Strategii obejmującej również politykę opartą na IS regionu. W proces jej realizacji zaangażowane są inne departamenty Urzędu oraz podmioty zewnętrzne. Proces wdrażania IS województwa tj. zarządzanie, monitoring, ewaluację i aktualizację koordynuje Biuro Przedsiębiorczości Departamentu Polityki Regionalnej. Istotną rolę w procesie rozwoju polityki innowacyjności pełnią również ciała doradcze Zarządu Województwa. Należą do nich m.in. Regionalny Komitet Sterujący ds. Regionalnej Strategii Innowacyjności zrzeszający podmioty ze środowiska nauki, edukacji, biznesu, administracji i otoczenia biznesowego oraz Warmińsko-Mazurskie Forum Terytorialne reprezentowane przez przedstawicieli różnych środowisk (w tym nauki, biznesu, edukacji, kultury, instytucji pozarządowych, jednostek samorządu terytorialnego, instytucji

	otoczenia biznesu). Komitet aktywnie uczestniczy w procesie wyboru i wdrażania IS. * W województwie funkcjonuje także Wojewódzki Zespół Koordynacji ds. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 - ciało opiniotawczo-doradcze wspierające Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego we wdrażaniu, koordynacji i monitorowaniu strategii. Jego działalność sprzyja lepszemu dostosowaniu systemu kształcenia i rozwoju umiejętności do potrzeb regionalnego rynku pracy oraz gospodarki opartej na inteligentnych specjalizacjach. Prace zespołu koordynuje Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. 2025 r.: System zarządzania IS nie uległ zmianom. Działania: • Odkondurowo się posiedzenie Regionalnego Komitetu Sterującego ds. Regionalnej Strategii Innowacyjności. • Odkondurowo się 2 posiedzenia Warmińsko-Mazurskiego Forum Terytorialnego. • Odkondurowo się 7 posiedzeń Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji ds. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030.
3. Narzędzia monitorowania i ewaluacji w celu pomiaru realizacji celów strategii	System monitorowania Strategii został opisany w Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Warmińsko Mazurskie 2030 (Rozdział 10). Za koordynację procesu odpowiada Departament Polityki Regionalnej Urzędu. Uczestnikami systemu monitoringu są najważniejsze instytucje, partnerstwa oraz interesariusze, którzy aktywnie biorą udział w całym procesie. Oprócz ogólnego Raportu z monitorowania Strategii rozwoju przygotowywany jest szczegółowy nt. IS. Monitoring IS obejmuje trzy poziomy: • I: monitorowanie wzrostu konkurencyjności Warmii i Mazur osiąganego poprzez rozwój IS • II: monitorowanie rozwoju IS Warmii i Mazur • III: monitorowanie oddziaływania wsparcia udzielanego IS Raporty z monitorowania IS są omawiane z interesariuszami, publikowane i rozpowszechniane w cyklu rocznym. Dotychczas sporządzonych zostało 8 opracowań. Prowadzony jest także kwartalny monitoring aktywności podmiotów z obszarów IS. Pozyskiwane dane uzupełniane są również wynikami badań ewaluacyjnych w obszarze gospodarki i innowacyjności. Powyższy proces będzie kontynuowany w kolejnych latach.

* Wyciąg z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021 – 2027, rozdział 4

	Ponadto ewaluacja zostanie przeprowadzona co najmniej raz w procesie zarządzania IS, a także ex-post. * 2025 r.: System monitorowania i ewaluacji IS nie uległ zmianie. Działania: • Zarząd Województwa zatwierdził „Raport z monitorowania inteligentnych specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego za rok 2024” (https://bu.warmia.mazury.pl:7123/sharing/X25PW0lg1). • Odkryto się posiedzenie Regionalnego Komitetu Sterującego ds. Regionalnej Strategii Innowacyjności. Podczas spotkania przedstawiono Raport z monitorowania IS oraz regionalne inicjatywy wspierające innowacyjność. Miała miejsce również dyskusja z przedstawicielami branży meblarskiej i drzewnej nt. identyfikowanych wyzwań. • WUP prowadził monitoring planowanych i realizowanych zwolnień grupowych, obejmujący wszystkie zwolnienia grupowe w województwie, w tym z branż reprezentujących IS. Dane publikowane są przez WUP w cyklicznych informacjach o sytuacji na rynku pracy. • Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów (COIE) tut. Urzędu prowadziło monitorowanie przekazów medialnych z wykorzystaniem narzędzia analitycznego, dzięki któremu generowane były bieżące informacje z obszaru 4 IS. • Rozpoczęto realizację badania ewaluacyjnego pt. Ewaluacja on-going strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Warmińsko-Mazurskie 2030. Część zakresu badania poświęcona jest monitorowaniu strategii, w tym celom związanym z IS.
4. Funkcjonowanie współpracy z zainteresowanymi stronami („proces przedsiębiorczego odkrywania”)	Proces formułowania IS został zapoczątkowany w 2010 r. IS określone zostały po raz pierwszy w 2013 r. w strategii województwa. W zaktualizowanej w 2020 r. Strategii w następstwie konsultacji społecznych oraz dyskusji z przedstawicielami sektora gospodarczego i naukowego, potwierdzono słuszność dokonanego wyboru IS, określone zostały założenia przedsiębiorczego odkrywania. Ponadto Zarząd Województwa przyjął „Zasady identyfikacji inteligentnych specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego”. Proces identyfikacji kolejnych IS oparty jest na podejściu oddolnym, w którym inicjatywa pozostaje po stronie interesariuszy (stąd w sierpniu 2022 r. przyjęta została czwarta IS pn. „Zdrowe Życie”). W sierpniu 2022 r. wyłoniono Operatora dla każdej z trzech IS. Ich rolą jest wsparcie procesu przedsiębiorczego odkrywania poprzez poszukiwanie „nowych przewag” i stymulowanie rozwoju IS wśród ich interesariuszy. *

* Wyciąg z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021 – 2027, rozdział 4

	2025 r.: Kontynuowana była współpraca z zainteresowanymi podmiotami oraz realizowane były następujące działania: • Otrzymała się druga edycja Forum Współpracy Instytucji Otoczenia Biznesu Warmii i Mazur, zatytułowana „W stronę jutra - megatrendy i odporność systemów gospodarczych”. Dwudniowe spotkanie zgromadziło przedstawicieli kluczowych, regionalnych instytucji otoczenia biznesu, nauki i reprezentantów Komisji Europejskiej oraz Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Pierwszy dzień poświęcono megatrendom, kapitałowi społecznemu i roli współpracy w budowaniu przewagi konkurencyjnej regionu. Drugi dzień dedykowano zagadnieniom bezpieczeństwa i odporności instytucji otoczenia biznesu oraz omówieniu działań, które mogą realnie wspierać rozwój oraz bezpieczeństwo przedsiębiorstw. W ramach Forum zaprezentowano również raport z monitorowania inteligentnych specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego za 2024 r. oraz dobre praktyki w zakresie współpracy i przedsiębiorczego odkrywania, w tym doświadczenia z przedstawicielami Poznańskiego Parku Naukowo-Technologicznego oraz prezentację aktualnych inicjatyw regionalnych instytucji wspierających innowacje. Wydarzenie służyło wymianie wiedzy i doświadczeń, prezentacji aktualnych inicjatyw regionalnych oraz wzmacnianiu współpracy pomiędzy instytucjami otoczenia biznesu w regionie. • Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, jako partner stowarzyszony projektu Challenge.EU, europejskiego sojuszu uczelni ukierunkowanego na współpracę transnarodową, innowacyjność, transfer wiedzy i zrównoważony rozwój, uczestniczył w spotkaniu online poświęconym rozwojowi inteligentnych specjalizacji Warmii i Mazur oraz przygotowaniu mapy drogowej w tym obszarze. Działanie to służyło wymianie wiedzy, integracji interesariuszy oraz wypracowaniu kierunków dalszych działań wspierających rozwój IS w regionie. • W 2025 roku WUP po raz trzeci zorganizował „Miasteczko zawodów” – wydarzenie promujące zawody istotne dla IS „Zdrowe Życie” (fizjoterapeuta i masażysta, opiekun osób starszych, opiekun medyczny), IS „Drewno i Meblarstwo” (stolarz, technik technologii drewna) oraz IS „Ekonomia Wody” (kucharz, kelner, cukiernik). Jego celem było promowanie edukacji zawodowej i doskonalenie umiejętności branżowych. • COIE uczestniczyło w wydarzeniach skierowanych m.in. do przedsiębiorców z regionu, gdzie ekspertki Centrum udzielały informacji o dostępnych formach wsparcia dla firm. Prowadzono również konsultacje z obsługi mediów społecznościowych oraz budowania strategii marki. W spotkaniach uczestniczyli głównie
--	---

	mikroprzedsiębiorcy na wczesnym etapie rozwoju, zainteresowani usprawnieniem swoich działań, identyfikacją przewag konkurencyjnych oraz stopniowym wzmacnianiem pozycji rynkowej. Wśród obsługiwanych podmiotów znajdowały się także firmy działające w obszarach IS. • Prowadzono serwisy internetowe: – „Invest in Warmia and Mazury”, z informacjami gospodarczymi z Warmii i Mazur, którego celem jest promocja gospodarcza województwa. W ramach serwisu wyodrębniony jest również dział poświęcony IS (https://invest.warmia.mazury.pl/); – „Platforma Przedsiębiorczości Warmii i Mazur”, na której w jednym miejscu prezentowane są najważniejsze informacje w obszarze przedsiębiorczości, w celu wsparcia współpracy między interesariuszami ekosystemu gospodarczego. Serwis zawiera również dział tematyczny poświęcony IS (https://biznes.warmia.mazury.pl/). • InLife Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN (IIRZiBŻ) w Olsztynie angażował się w inicjatywy edukacyjne i popularyzatorskie, umożliwiające wymianę wiedzy i doświadczeń między naukowcami, przedsiębiorcami, uczniami oraz społecznością lokalną. Zorganizowano m.in: serię trzech spotkań edukacyjnych Welcome2, Dni Kariery z FoodEducators, warsztaty popularnonaukowe w ramach regionalnego festiwalu nauki. Dzięki temu Instytut skutecznie wspierał proces przedsiębiorczego odkrywania w regionie, budując sieć interakcji między różnymi grupami interesariuszy i przekładając wyniki badań na inspirujące działania praktyczne. • Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego realizował projekt pt. „Promocja gospodarcza Warmii i Mazur 2024+” finansowany ze środków FEWIM 2021-2027, którego głównym celem jest wsparcie MŚP z Warmii i Mazur w umiędzynarodowieniu oraz wzrost bezpośrednich inwestycji zewnętrznych w regionie. W projekcie przewidziano działania proeksportowe skierowane do sektora MŚP na Warmii i Mazurach z różnych branż, z uwzględnieniem inteligentnych specjalizacji. W ramach projektu podejmowane były m.in. następujące działania: – Odkryło się spotkanie informacyjne „Start do eksportu dla sektora MŚP”, skierowane do firm z Warmii i Mazur, które planowały lub dopiero rozpoczynały działania eksportowe. Wydarzenie miało na celu wsparcie internacjonalizacji przedsiębiorstw, co wzmacnia konkurencyjność regionu i rozwój inteligentnych specjalizacji. Program obejmował część merytoryczną dotyczącą potrzeb firm na starcie eksportu oraz indywidualne konsultacje z ekspertem ds. eksportu.
--	--

	– Przeprowadzono szkolenia z cyklu „Invest in Warmia and Mazury” skierowane do przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego z województwa warmińsko-mazurskiego. – Przeprowadzono dwie edycje szkoleń dotyczących rynku koreańskiego, skierowane do przedsiębiorców z Warmii i Mazur oraz IOB. Program obejmował zagadnienia kultury biznesowej, aspektów prawno-eksportowych, marketingu oraz podstaw języka, a także elementy koreańskiej tradycji. W szkoleniach uczestniczyli również przedstawiciele sektora „Żywność Wysokiej Jakości”. – Centrum Współpracy z Otoczeniem Gospodarczym w Olsztynie realizowało <i>Mastermind biznesowy</i> - przedsięwzięcie dla firm którego ideą było stworzenie przestrzeni do wymiany doświadczeń, refleksji i wsparcia dla przedsiębiorców. pozostałe działania: • Upowszechniano wiedzę o inteligentnych specjalizacjach województwa poprzez publikacje prasowe i informacyjne, w tym artykuł sponsorowany w magazynie „MADE IN Warmia & Mazury” oraz numer „Wiadomości Uniwersyteckich” UWM w Olsztynie poświęcony tej tematyce („Pod lupą UWM: Inteligentne specjalizacje”). Działania te służyły popularyzacji inteligentnych specjalizacji regionu oraz zwiększaniu ich rozpoznawalności wśród mieszkańców i interesariuszy regionalnego ekosystemu innowacji. • Kontynuowane były prace nad dalszym rozwojem sieci „Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury”, regionalnej marki służącej oznakowaniu produktów i potraw wytwarzanych na terenie naszego województwa, mających charakter żywności regionalnej, lokalnej, tradycyjnej poprzez rekrutację kolejnych podmiotów zewnętrznych. Z końcem 2025 r. sieć liczyła 71 członków. • Zorganizowano wydarzenia pod nazwą „Dziedzictwo Kulinarne Warmii i Mazur. Targi żywności regionalnej, naturalnej i tradycyjnej”. Celem głównym targów była promocja i rozwój sektora żywności regionalnej, tradycyjnej i naturalnej w województwie warmińsko-mazurskim. • Członkowie Sieci Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury – producenci i przetwórcy żywności regionalnej, tradycyjnej, lokalnej brali udział w wizycie studyjnej w regionie Andaluzja (Hiszpania) mającej na celu wymianę wiedzy i dobrych praktyk w zakresie produkcji i promocji zdrowej żywności. • Akademia Nauk Stosowanych w Elblągu współpracowała z Fundacją Naukowe Badania Podwodne w zakresie realizacji badań naukowych i prac rozwojowych dotyczących ochrony środowiska wodnego. Współpraca obejmowała m.in.: inwentaryzację elementów biologicznych ekosystemów wodnych, ocenę jakości siedlisk, wsparcie
--	--

	projektów rewitalizacyjnych, a także inwentaryzację obiektów podwodnych i ocenę ich stanu technicznego.
5. Działania mające na celu poprawę krajowych lub regionalnych systemów badań i innowacji, w stosownych przypadkach	Niezbędne działania na rzecz poprawy regionalnego systemu badań i innowacji określa strategia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu w ramach celu strategicznego: Inteligentna produktywność. Jego operacjonalizacja zawarta została w programie regionalnym na lata 2021-2027 <i>Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur (FEWiM 2021-2027)</i>, jako jeden z kierunków interwencji w ramach Celu Polityki 1. W regionie prowadzone są liczne inicjatywy i działania mające na celu stymulowanie współpracy i działalności w obszarze badań i innowacji, w tym m.in. w ramach: • Europejskiej Sieci Współpracy Regionów w Zakresie Badań i Innowacji (ERRIN), • inicjatyw podejmowanych przez 3 parki technologiczne: Olsztyński Park Naukowo-Technologiczny, Park Naukowo-Technologiczny w Ełku oraz Elbląski Park Technologiczny oraz Centrum Innowacji i Transferu Technologii UWM, IIRZiBŻ, • inicjatywy Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów (COIE) w strukturach Urzędu, • uruchomionego serwisu internetowego o tematyce gospodarczej pn. Platforma Przedsiębiorczości Warmii i Mazur, * • powołanego przez UWM Konsorcjum Naukowo-Technologicznego „Zdrowe Życie”. * 2025 r.: Kontynuowano działania związane z poprawą krajowych lub regionalnych systemów badań i innowacji. Działania: • Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie (UWM): – rozpoczął realizację projektu badawczego: „System doradczo analityczny oparty na sztucznej inteligencji wspierający rozwój sportu osób z niepełnosprawnościami”, którego główną ideą było opracowanie systemu bazodanowego opartego na algorytmach sztucznej inteligencji, który pozwoli na optymalizację procesu treningowego osób z niepełnosprawnościami. – realizował również projekt: Technologiczne wspomaganie innowacyjnej medycyny prewencyjnej dedykowanej redukowaniu upadków i podatności na uszkodzenia ciała powodowane zderzeniem z podłożem lub przeszkodami pionowymi wzmacniający system badań i innowacji poprzez wykorzystanie zaawansowanych technologii pomiarowych i telemedycznych oraz prowadzenie badań diagnostycznych.

* Wyciąg z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021 – 2027, rozdział 4

	• Ełcki Park Naukowo–Technologiczny, jako partner projektu realizowanego wspólnie z Gdańskim Parkiem Naukowo–Technologicznym, INTERIZON Pomorskim Klastrem ICT, EVOLUMA Klastrem Przemysłowym oraz EBN (European Business and Innovation Centre Network) podejmował działania w ramach przedsięwzięcia „IOB INSPIRE – współpraca w rozwoju” dofinansowanego z programu regionalnego FEWiM 2021–2027. Jego celem był rozwój kompetencji i profesjonalizacja usług świadczonych przez Ełcki Park Naukowo–Technologiczny, co umożliwiło sprawniejsze wsparcie firm działających w obszarach inteligentnych specjalizacji. Dzięki współpracy i wymianie doświadczeń z uznanymi instytucjami otoczenia biznesu, Park dążył do wzmocnienia lokalnego ekosystemu innowacji, przyczyniając się do wzrostu konkurencyjności i potencjału gospodarczego regionu. • W Parku Naukowo–Technologicznym w Ełku odbył się finał konkursu „Twój Start up – Twoja Przyszłość 2025”, poświęconego wykorzystaniu sztucznej inteligencji w biznesie. Uczestnicy – uczniowie, studenci i przedsiębiorcy – brali udział w warsztatach przygotowawczych oraz ośmiogodzinnym hackathonie, podczas którego tworzyli prototypy aplikacji opartych na AI. Wydarzenie wzmocniało regionalny system innowacji poprzez rozwój kompetencji cyfrowych, wspieranie kreatywności technologicznej oraz promowanie rozwiązań opartych na nowoczesnych technologiach. • IIRZiBŻ realizował szeroki zakres badań wzmacniających regionalny i krajowy system innowacji, obejmujących m.in. analizę wpływu żywności, środowiska i zanieczyszczeń na zdrowie człowieka oraz ich znaczenia w profilaktyce chorób dietozależnych. Prowadzone były prace nad nowatorskimi metodami terapeutycznymi i technikami biotechnologicznymi wykorzystywanymi w diagnostyce, leczeniu niepłodności oraz ochronie bioróżnorodności produkcji zwierzęcej. Badania obejmowały również doskonalenie żywności i optymalizację żywienia, identyfikację przyczyn zaburzeń rozrodu ludzi i zwierząt oraz analizę interakcji składników żywności w procesach technologicznych i biologicznych. Ponadto kontynuował wieloletnią działalność z zakresu optymalizacji technik kriokonserwacji ryb cennych gospodarczo oraz ekologicznie w celu stworzenia wystandaryzowanych procedur tworzenia banku genów. • Departament Europejskiego Funduszu Społecznego tut. Urzędu zrealizował projekt własny w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) inwestycja A3.1.1: „Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie”. W ramach przedsięwzięcia zaplanowano m.in. stworzenie nowoczesnego Centrum Rozwoju Kompetencji i wzmocnienie partnerstwa regionalnego ds. koordynacji usług doradczych (pilotaż WUP w Olsztynie) oraz wypracowanie dwóch
--	--

	modeli kompetencyjnych dla Inteligentnej Specjalizacji Zdrowe Życie (pilotaż Szkoła Policealna im. prof. Zbigniewa Religi). Ponadto projekt zakładał wypracowanie regionalnych rekomendacji w zakresie pakietowania usług rozwojowych inteligentnych specjalizacji oraz przygotowanie procesów certyfikacji firm szkoleniowych umożliwiających zaistnienie w Biurze Usług Rozwojowych. • Badania prowadzone przez Laboratorium Zaawansowanych Analiz Środowiskowych - jednostkę Elbląskiego Parku Technologicznego – w zakresie jakości wód, gospodarki wodnej oraz bezpieczeństwa zdrowotnego. • WUP, podobnie jak w latach poprzednich, przygotował aktualizację wykazu zawodów, za które może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego. Lista obejmuje również zawody związane z IS i jest konsultowana m.in. z organizacjami rzemieślniczymi, Kuratorium Oświaty, pracodawcami. • W ramach programu regionalnego FEWiM 2021 – 2027 ogłoszone zostały nabory na projekty pośrednio i bezpośrednio wspierające rozwój IS, w tym w zakresie infrastruktury badawczo-rozwojowej związanej z IS. W 2025 r. w ramach programu podpisano umowy na dofinansowanie 261 przedsięwzięć wpisujących się w obszary inteligentnych specjalizacji regionu na łączną kwotę ponad 572 mln zł wkładu UE. Wsparciem objęto m.in. projekty z zakresu działalności badawczo-rozwojowej, e-usług publicznych, profesjonalizacji usług dla MŚP, rozwoju kompetencji dla gospodarki oraz cyfryzacji przedsiębiorstw, a także inicjatywy wspierające rozwój kapitału ludzkiego. • Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego (WMARR), pełniła funkcję Instytucji Pośredniczącej w zakresie wdrażania działań 1.2 „Działalność B+R+I przedsiębiorstw”, 1.9 „Konkurencyjne i innowacyjne MŚP” oraz 1.12 „Cyfrowe MŚP” FEWiM 2021-27, które rozwijały inteligentne specjalizacje województwa warmińsko-mazurskiego. Łącznie wybrano do dofinansowania 175 projektów na kwotę 218,3 mln zł. Podpisano 160 umów o wartości dofinansowania wynoszącej 204 mln zł. • UWM rozpoczął realizację projektu pt. „Utworzenie Centrum Badawczego Klinicznych Nauk Weterynaryjnych na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie”- dotyczy inteligentnych specjalizacji Żywność Wysokiej Jakości oraz Zdrowe Życie. • Kontynuowane było członkostwo województwa w międzynarodowym stowarzyszeniu pn. Europejska Sieć Współpracy Regionów na rzecz Badań i Innowacji (ERRIN). Do głównych korzyści członkostwa w sieci należy zaliczyć możliwość wymiany wiedzy, dostęp do aktualnych informacji z zakresu programów UE, badań, konkursów, czy możliwość
--	---

	kształtowania polityk europejskich poprzez wspólne przygotowywanie opinii i stanowisk. Zaangażowane w pracę sieci podmioty brały udział w spotkaniach grup roboczych oraz innych organizowanych przez sieć wydarzeniach poświęconych m.in. tematyce: inteligentnej specjalizacji czy współpracy międzyregionalnej. W roku 2025 odbyło się także spotkanie polskich regionów, członków ERRIN, którego celem było określenie wspólnych obszarów zainteresowań oraz możliwości wzajemnej współpracy, a także przybliżenia zainteresowanym korzyści jakie przynosi członkostwo w sieci. • <i>Centrum Popularyzacji Nauki i Innowacji Kortosfera</i> w Olsztynie udostępniło interaktywne wystawy, skomponowane wokół tematów związanych z rolnictwem, żywnością, dietą, zdrowiem, przyrodą i wpływem człowieka na środowisko. Działalność Kortosfery miała za zadanie przyczyniać się do upowszechniania innowacji związanych z IS: „Żywność Wysokiej Jakości” oraz „Zdrowe Życie”. • Akademia Nauk Stosowanych w Elblągu realizowała projekt „Wdrożenie i optymalizacja metody ekstrakcji mikroplastików z materiału środowiskowego” polegający na badaniach naukowych w zakresie monitoringu mikroplastiku w różnych matrycach biologicznych i środowiskowych, co umożliwia ocenę jakości środowiska, identyfikację źródeł zanieczyszczeń oraz projektowanie innowacyjnych technologii oczyszczania i prewencji. Przedsięwzięcie wspiera rozwój regionalnych inteligentnych specjalizacji poprzez dostarczanie wiedzy niezbędnej do zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi oraz ochrony ekosystemów i zdrowia ludzi. • UWM realizował prace badawczo-usługowe w zakresie monitoringu, rekultywacji oraz stanu jakości zbiorników wodnych (Ekonomia Wody). Badania powiązane z IS ŻWJ dotyczyły oceny wpływu różnych strategii żywieniowych, dodatków paszowych, składników białkowych i suplementów mineralnych na wzrost, zdrowie, wydajność oraz jakość produktów pochodzenia zwierzęcego. Prowadzono także prace nad optymalizacją upraw roślin— analizując wpływ podłoża, nawożenia i metod agrotechnicznych na ich rozwój, plonowanie i wartość hodowlaną. Realizowano również badanie dotyczące opracowania systemu ESG dla przedsiębiorstwa producenta mebli tapicerowanych. W zakresie Zdrowego Życia prace badawcze dotyczyły m.in. związków biologicznych w materiałach paszowych i produktach pochodzenia zwierzęcego oraz monitoringu zdrowotnego indyków. • UWM we współpracy z Uniwersytetem Śląskim realizował projekt naukowy „Wielopłaszczyznowe relacje pomiędzy bakteriami a roślinami w trakcie fitoremediacji ścieków zanieczyszczonych bisfenolem F i S”, koncentrujący się na poznaniu interakcji pomiędzy bakteriami a roślinami. Efektem jego realizacji będzie opracowanie innowacyjnych, środowiskowo bezpiecznych metod poprawy jakości wód i zwiększenia efektywności oczyszczania ścieków.
--	---

	• UWM realizował także projekty badawcze dotyczące analiz nad wpływem środków antyseptycznych na biofilm bakterii, opracowania rozwiązań dla ekologicznej produkcji pasz, przygotowania protokołów do badań mikroskopowych przewodu pokarmowego ptaków oraz interdyscyplinarnych prac nad zdrowiem ludzi i zwierząt w kontekście zrównoważonej produkcji żywności i nowych terapii.
6. W stosownych przypadkach, działania wspierające transformację przemysłową	Silny nacisk na kwestie transformacji przemysłowej położony został w Strategii – w szczególności w zakresie Przemysłu 4.0, cyfryzacji oraz gospodarki o obiegu zamkniętym. Wsparcie transformacji regionu w kierunku cyfryzacji, Przemysłu 4.0 oraz GOZ: • Rozwój sieci szerokopasmowej. • Prowadzenie na bieżąco konsultacji z przedstawicielami branży cyfrowej z regionu w celu stymulowania współpracy. • Udział regionalnych parków N-T w projekcie „Pomorski Hub Innowacji Cyfrowych” w ramach Programu Cyfrowa Europa na lata 2021-2027. • Ukierunkowane działania Programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027. • Zaangażowanie regionu w prace sieci Dyrektorów Regionów Morza Bałtyckiego (łańcuchy wartości w obszarze biogospodarki obiegu zamkniętego). • Włączenie województwa we współpracę w ramach m.in. Programu Interreg Europe w formie Peer review, której tematem była ocena możliwości wdrożenia gospodarki o obiegu zamkniętym w regionie. * 2025 r. : Kontynuowano działania wspierające transformację przemysłową, poprzez: • Program regionalny FEWiM 2021 – 2027 i działalność instytucji pośredniczących odpowiedzialnych za jego wdrożenie w zakresie działań wspierających transformację przemysłową (WMARR, odpowiedzialnej za udzielanie dotacji przedsiębiorcom oraz Banku Gospodarstwa Krajowego, któremu powierzono wdrażanie instrumentów finansowych). • Elbląski Park Technologiczny kontynuował prowadzenie cyklicznych spotkań poświęconych tematyce GOZ. Zorganizował również w ramach Elbląskiego Tygodnia Przedsiębiorczości konferencję „Jak żyć bez wody?” wspierającą IS poprzez podnoszenie świadomości znaczenia wody jako kluczowego zasobu, szczególnie w obszarze Ekonomii Wody i Zdrowego Życia. Wydarzenie promowało zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi. Park organizował również

* Wyciąg z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021 – 2027, rozdział 4

	programy edukacyjne w formie innowacyjnych warsztatów w celu rozwoju kompetencji przyszłych przedsiębiorców w obszarze zrównoważonego rozwoju i GOZ. • Powstało działające na terenie województw warmińsko-mazurskiego i mazowieckiego centrum wsparcia dla przedsiębiorstw MŚP, chcących skutecznie wdrożyć nowoczesne technologie cyfrowe „WAMA EDIH” celem zwiększenia konkurencyjności i poprawy jakości usług biznesowych, z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju i efektywności energetycznej. Europejskie Huby Innowacji Cyfrowych to punkty kompleksowej obsługi wspierające przedsiębiorstwa i organizacje sektora publicznego w podnoszeniu poziomu cyfryzacji i zwiększaniu konkurencyjności. EDIH wspomagają przedsiębiorstwa w ulepszaniu procesów biznesowych i produkcyjnych oraz produktów i usług z wykorzystaniem technologii cyfrowych. We WMARR, która jest punktem jednym z partnerów projektu, działał punkt informacyjny, w którym przedsiębiorcy mogli uzyskać informacje na temat dostępnego wsparcia doradczego w zakresie transformacji cyfrowej. W 2025 roku w ramach realizacji projektu przeprowadzono 3 dwudniowe szkolenia z zakresu wykorzystania AI w przedsiębiorstwach. Ponadto wdrożono nową usługę - audyt strony internetowej przedsiębiorstwa. • Elbląski Park Technologiczny, wspólnie z Instytutem Innowacji i Odpowiedzialnego Rozwoju i Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości, zorganizował warsztaty pn. „Akademia Transformacji Cyrkularnej dla Biznesu”, których celem było wsparcie w przekształcaniu przedsiębiorstw zgodnie z założeniami gospodarki o obiegu zamkniętym. • Warmińsko-Mazurskie Centrum Nowych Technologii (W-MCNT) realizowało projekt „Tysiąc sto jeden kompetencji cyfrowych”, współfinansowany ze środków FEWiM 2021-2027, zakładający wzmocnienie kompetencji cyfrowych 1101 pracowników jednostek samorządu terytorialnego oraz ich jednostek organizacyjnych z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, niezbędnych do przeprowadzenia transformacji cyfrowej w organizacji i wdrożenia dostępnych e-usług wysokiej jakości. Celem projektu było podniesienie kwalifikacji w zakresie efektywnego zarządzania, projektowania e-usług, cyberbezpieczeństwa, wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz otwartych danych publicznych, w tym ich analizy i wizualizacji. Szkolenia przeznaczone były dla osób zarządzających procesami cyfryzacji w JST, zajmujących się tworzeniem i wdrażaniem rozwiązań cyfrowych oraz odpowiedzialnych za techniczne i organizacyjne aspekty e-usług publicznych. Dzięki podniesieniu kompetencji cyfrowych i umiejętności zarządzania, samorządy będą bardziej elastyczne i lepiej dostosowane do oczekiwań
--	--

	mieszkańców i przedsiębiorców, co przełoży się na wyższą jakość świadczonych usług. • W-MCNT zorganizowało ponadto IX Konwent Informatyków Warmii i Mazur, stanowiący platformę wymiany wiedzy i doświadczeń dla informatyków administracji publicznej oraz innych pracowników zaangażowanych w procesy cyfryzacji samorządów. Wydarzenie to wspierało lepsze wykorzystanie potencjału technologicznego na rzecz rozwoju usług publicznych. • Utrzymywano nieprzerwane funkcjonowanie usług dostępu do szerokopasmowego Internetu z wykorzystaniem regionalnej infrastruktury szkieletowo-dystrybucyjnej, której właścicielem jest Województwo. Sieć wykorzystywana była do rozbudowy sieci dostępowych na coraz większym obszarze województwa, a tym samym usługi docierały do coraz większej liczby podmiotów publicznych i prywatnych na terenie całego regionu. Usługi tego typu są jednym z kluczowych czynników rozwoju firm. Zapewnienie dostępu do stabilnej i wysokiej jakości infrastruktury telekomunikacyjnej stanowi podstawę realizacji zadań przez administrację publiczną, w tym świadczenia cyfrowych usług skierowanych na rozwój IS. Równocześnie infrastruktura ta umożliwia prowadzenie bieżących działań operacyjnych przez podmioty funkcjonujące w obszarach inteligentnych specjalizacji, dla których niezawodne połączenie z siecią jest warunkiem sprawnego funkcjonowania oraz wdrażania rozwiązań opartych na nowoczesnych technologiach. • WMCN-T zapewniało wsparcie techniczne oraz utrzymanie stron internetowych Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, w tym serwisów: strategia.warmia.mazury.pl, biznes.warmia.mazury.pl oraz invest.warmia.mazury.pl na których publikowane są informacje dotyczące inteligentnych specjalizacji regionu, ich kierunków rozwoju, dokumentów strategicznych oraz działań adresowanych do interesariuszy regionalnego systemu innowacji. • Olsztyński Park Naukowo-Technologiczny (OPN-T) w ramach projektu Pomorski Hub Innowacji Cyfrowych (PDIH) zorganizował spotkanie skierowane do 25 przedsiębiorców zainteresowanych cyfryzacją i nowymi technologiami poświęcone tematyce AI, robotyzacji, VR/AR, cyberbezpieczeństwa i przemysłu 4.0. • Przedstawiciele OPN-T uczestniczyli w warsztatach w Kopenhadze z instytucjami z Danii, Szwecji i Litwy celem wypracowania efektywnych strategii wdrażania zielonych technologii. • IIRZiBŻ wraz z partnerami z całej Europy realizował projekt GROW Workshops, który polegał m. in. Na współpracy z lokalnymi rolnikami i producentami oraz organizowanie działań i wydarzeń mających na celu promowanie zrównoważonych i zeroemisyjnych praktyk,
--	---

	podnoszenie umiejętności oraz ograniczanie ryzyka związanego z wdrażaniem zrównoważonych technologii cyfrowych.
7. Środki służące zacieśnieniu współpracy z partnerami spoza danego państwa członkowskiego w obszarach priorytetowych wspieranych w ramach strategii inteligentnej specjalizacji	Działania dot. współpracy międzynarodowej w obszarze IS m.in: • inicjatywy Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów wspierające współpracę międzynarodową przedsiębiorców IS, w tym m.in. realizacja projektu „Promocja gospodarcza Warmii i Mazur” - edycja 2024+; • współpraca w ramach Europejskiej Sieci Współpracy Regionów w Zakresie Badań i Innowacji (ERRIN); • współpraca z IQ-NET; • organizacja spotkań z przedsiębiorcami zagranicznymi w celu promowania potencjału regionu w IS; • działalność Biura Regionalnego w Brukseli w tym w ramach „Domu Polski Wschodniej”; • kooperacja bałtycka (ERB, SUERMB, BLP S3. Sieci Dyrektorów IS RMB); • udział w projektach stymulujących współpracę zagraniczną - Program Interreg Europe 2021-2027 (InnovaSPA 4 Health, Save Rural Retail (SARURE)); • działalność w ramach federacji EUROPARC – sieci działającej na rzecz zachowania i ochrony przyrodniczego i kulturowego dziedzictwa. * 2025 r: Kontynuowano działania służące zacieśnieniu współpracy poprzez: • WMARR rozpoczęła realizację projektu Intensifying Cross-Sectoral Innovation within Europe finansowanego z programu Interreg Europe dotyczącego rozwoju międzysektorowych innowacji, zarządzania inteligentnymi specjalizacjami w regionie oraz wypracowania rozwiązań ułatwiających strategiczne planowanie rozwoju regionów. Realizowany jest z partnerami z Belgii, Austrii, Finlandii, Hiszpanii, Włoch, Niemiec i Serbii. Obejmuje m.in. wizyty studyjne w krajach partnerów i spotkania regionalnych instytucji wspierających innowacje oraz warsztaty z zakresu foresightu strategicznego, wspierające zarządzanie inteligentnymi specjalizacjami. W działania te włączona jest regionalna grupa interesariuszy, tworzona przez Województwo Warmińsko-Mazurskie oraz inne kluczowe podmioty regionalnego ekosystemu innowacji, w tym Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, parki naukowo-technologiczne w Olsztynie, Ełku i Elblągu, Warmińsko-Mazurską Specjalną Strefę Ekonomiczną oraz Warmińsko-Mazurski Klub Biznesu.

* Wyciąg z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021 – 2027, rozdział 4

	• COIE realizowało działania wspierające umiędzynarodowienie przedsiębiorstw działających w obszarach inteligentnych specjalizacji, m.in. poprzez projekt „Promocja gospodarcza Warmii i Mazur”, w ramach którego odbyły się m. in: – Konferencja „Otwarcia na Skandynawię”, która przyciągnęła blisko 100 uczestników. Wśród nich byli przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego i instytucji otoczenia biznesu oraz prawie 60 firm z województwa warmińsko-mazurskiego, a także z Danii, Finlandii, Szwecji i Norwegii. Reprezentowane na wydarzeniu branże wpisywały się w regionalne inteligentne specjalizacje. Celem konferencji było zaprezentowanie potencjału inwestycyjnego i możliwości eksportowych województwa warmińsko-mazurskiego przedsiębiorcom ze Skandynawii, a także umożliwienie wymiany doświadczeń i nawiązania kontaktów biznesowych pomiędzy gośćmi z zagranicy a przedstawicielami biznesu z Warmii i Mazur. – Konferencja networkingowa „Otwarcia na kraje DACHL”, której celem było umożliwienie przedsiębiorcom z regionu Warmii i Mazur nawiązania aktywnej współpracy gospodarczej z przedsiębiorcami z państw niemieckojęzycznych. W wydarzeniu wzięło udział ponad 50 uczestników, przedstawiciele firm z Warmii i Mazur, w tym reprezentujących branże IS, oraz przedstawiciele firm zagranicznych z Austrii i Niemiec. Wydarzeniem towarzyszącym do konferencji były zorganizowane przez Enterprise Europe Network z Centrum Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym UWM w Olsztynie rozmowy B2B pomiędzy firmami zagranicznymi (Niemcy, Austria, Szwajcaria) i polskimi. – Kampania promocyjna w ramach projektu „Promocja gospodarcza Warmii i Mazur 2024+”, w tym promocja w prasie zagranicznej (tradycyjna i online), która sprzyjała zacieśnianiu międzynarodowej współpracy i promocji regionalnych inteligentnych specjalizacji poza granicami Polski. – Współpracę COIE z koreańską komórką rządową Korea Agriculture Technology Promotion Agency (KOAT), zajmującą się branżą rolno-spożywczą. Zorganizowano wizytę gospodarczą przedstawicieli IOB, 2 uczelni oraz 3 firm Republiki Korei w województwie warmińsko-mazurskim. Delegacja odwiedziła regionalne instytucje wspierające przedsiębiorczość, zapoznając się z ich działalnością, projektami oraz narzędziami wspierającymi internacjonalizację firm. – Zrealizowano dwie misje gospodarcze do Republiki Korei połączone z udziałem w międzynarodowych targach branży spożywczej. W czerwcu 2025 r. pięć firm z Warmii i Mazur uczestniczyło w targach Seoul Food & Hotel 2025, podczas których
--	---

	odbyło się 89 spotkań B2B z partnerami z Azji, co umożliwiło prezentację oferty eksportowej i nawiązanie kontaktów handlowych. Druga misja, zorganizowana w ramach targów Food Week Korea 2025, pozwoliła przedsiębiorcom przeprowadzić 149 rozmów biznesowych, w tym 13 z importerami zainteresowanymi produktami z regionu. W obu misjach uczestniczyły firmy reprezentujące sektor ZWJ. • Województwo Warmińsko-Mazurskie (wraz z partnerami, w tym UWM) aktywnie uczestniczyło w pracach Europejskiej Sieci Współpracy Regionów w zakresie Badań i Innowacji (ERRIN). Sieć zrzesza ponad 120 regionalnych organizacji z 21 krajów europejskich, stwarzając sprzyjające warunki do budowania międzynarodowych partnerstw i konsorcjów projektowych. Dzięki ERRIN realizowane były projekty RECIPROCITY oraz Pathways2Resilience, z udziałem Uniwersytetu Warmińsko Mazurskiego i samorządu województwa. Z zasobów i możliwości oferowanych przez sieć korzystały także inne podmioty z regionu, w tym jednostki organizacyjne województwa oraz instytucje naukowe. W 2025 r., w ramach aktywności sieciowej, podmioty uczestniczyły m.in. w spotkaniach poświęconych projektowi Pathways2Resilience, zagadnieniom inteligentnych specjalizacji, przyszłości koncepcji S3, inicjatywie Circular Cities and Regions Initiative (CCRI). • Park Naukowo-Technologiczny w Ełku kontynuował realizację projektu „IOB INSPIRE - współpraca w rozwoju” w ramach którego przewidziano działania, które poprzez współpracę i wymianę doświadczeń z podmiotami otoczenia biznesu przyczynią się do rozwoju własnych kompetencji, specjalizacji i profesjonalizacji usług świadczonych przez park na rzecz firm działających w ramach inteligentnych specjalizacji regionu. • WUP kontynuował współpracę z Wileńskim Departamentem Obsługi Klientów Służby Zatrudnienia Ministerstwa Pracy i Zabezpieczenia Społecznego Republiki Litewskiej. W 2026 r. zorganizowano dwa seminaria promujące region i jego inteligentne specjalizacje, po jednym w każdym kraju partnerskim. • Województwo Warmińsko-Mazurskie od 2019 bierze udział w pracach Sieci Dyrektorów Inteligentnych Specjalizacji Regionów Morza Bałtyckiego (BSR S3 DN), zrzeszającej dziesięć regionów z Polski, Szwecji, Finlandii, Niemiec i Litwy. Sieć skupia osoby odpowiedzialne za kształtowanie polityki inteligentnych specjalizacji, tworząc przestrzeń do wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie polityki innowacji. W 2025 r. przedstawiciel województwa wziął udział w spotkaniu sieci, podczas którego omawiano m.in. wyzwania związane z przyszłością inteligentnych specjalizacji w kontekście polityki spójności po 2027 r., rosnące znaczenie zagadnień bezpieczeństwa, odporności i przygotowania regionów na sytuacje
--	---

	kryzysowe, a także relacje pomiędzy poziomem regionalnym i krajowym w kształtowaniu polityk rozwojowych. • Samorząd Województwa kontynuował współpracę z IQ-NET - programem badawczym i wymiany wiedzy na temat aktualnych tematów związanych z projektowaniem, zarządzaniem, wdrażaniem i ewaluacją programów Polityki spójności. • Konsorcjum składające się z UWM oraz Województwa Warmińsko-Mazurskiego realizowało projekt WAMA w ramach konkursu Pathways2Resilience, współfinansowanego z programu Horyzont Europa. Projekt dotyczył wzmacniania odporności regionu na zmianę klimatu poprzez działania związane m.in. z zarządzaniem zasobami wodnymi, użytkowaniem gruntów, systemami żywnościowymi, odbudową ekosystemów, rozwiązaniami opartymi na naturze oraz zdrowiem i dobrostanem mieszkańców. W 2025 r. w ramach projektu prowadzono warsztaty, szkolenia, spotkania z interesariuszami w Ełku, Olsztynie i Elblągu oraz wizytę studyjną na Bornholmie, a także rozpoczęto prace nad strategią adaptacji Województwa Warmińsko-Mazurskiego do zmian klimatu. Pracownicy naukowcy IIRZiBŻ aktywnie uczestniczyli w krajowych i zagranicznych przedsięwzięciach wspierających rozwój inteligentnych specjalizacji. Przykładem jest udział przedstawiciela Instytutu w Zarządzie Komitetu Technicznego i Naukowego Komisji Doradczej ds. Europejskiego Rybołówstwa Śródlądowego i Akwakultury (EIFAAC) działającej przy FAO, wspierającej zrównoważone zarządzanie zasobami wodnymi i gospodarką rybacką. Brano również udział w pracach Zespołu ds. innowacji programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa 2021–2027 - organu opiniodawczo-doradczego Ministra właściwego do spraw rybołówstwa. Uczestniczono także w pracach zespołu eksperckiego Klastra nr 6 (Horyzont Europa), co umożliwiło aktywne współtworzenie zakresu tematycznego i oczekiwanych rezultatów kolejnych naborów projektowych w obszarze rolnictwa, żywności i środowiska. • Międzynarodowa współpraca IIRZiBŻ rozciągała się także na obszary związane z „Żywnością Wysokiej Jakości” i „Zdrowym Życiem” w ramach szeregu projektów i sieci badawczych, takich jak: – COST Action PIMENTO (Promoting Innovation of Fermented Foods), którego celem jest promowanie innowacji w zakresie żywności mikrobiologicznej, promującej zdrowie, różnorodność regionalną i lokalną produkcję na różną skalę; – ACRYRED (Reducing acrylamide exposure), międzynarodowa współpraca naukowców w ramach programu COST ACTION, który wspiera wiedzę przedstawicieli przemysłu i podkreśla istotę powstawania innowacyjnych produktów przetworzonych;
--	---

	– Wpływ witaminy D na programowanie epigenetyczne hematopoetycznych komórek progenitorowych CD34+ pochodzących z ludzkiej krwi pępowinowej, realizowany z University of Dusseldorf w Niemczech i Cedars-Sinai Medical Center, Los Angeles USA; – CRYOLARVA: wielogatunkowa eksploracja molekularnych, rozwojowych i transgeneracyjnych konsekwencji krio selekcji plemników u larw ryb, realizowany z partnerem z Węgier-Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Szent Istvn Campus, Institute for Aquaculture and Environmental Safety. • IIRZiBŻ był koordynatorem międzynarodowego projektu „CROSSPATHS” finansowanego z programu Horyzont Europa, który realizowany był wspólnie z partnerami z Portugalii (Katolicki Uniwersytet Portugalski), Estonii (Estoński Uniwersytet Przyrodniczy), Holandii (Wageningen Research Centre) i Francji (Innotrope). Celem działań podejmowanych w projekcie było m.in. opracowanie wspólnej strategii umiędzynarodowienia oraz uruchomienie programów na rzecz budowania potencjału kadrowego instytucji realizujących przedsięwzięcie. • IIRZiBŻ uczestniczył w spotkaniach sieci FOODForce w Belgii, która zrzesza przedstawicieli 27 instytucji badawczych z całej Europy, zajmujących się tematyką bezpieczeństwa żywności, zdrowego odżywiania i zrównoważonego rozwoju systemów żywnościowych. Podczas spotkań opracowywano rekomendacje dla KE w kontekście polityki B+R+I zawartej w 10. Programie Ramowym UE. • Województwo promowało region podczas Polish Day in Brussels, wydarzenia zwińczającego polską prezydencję w Radzie UE. Stoisko regionu prezentowało kluczowe atuty Warmii i Mazur, w tym ofertę turystyczną, Szlak Kopernikowski, Kanał Elbląski i trasy Green Velo. Działanie wspierało rozwój inteligentnych specjalizacji Ekonomia Wody Zdrowe Życie, poprzez promocję dziedzictwa przyrodniczego, aktywnego wypoczynku i zdrowego stylu życia. • Samorząd Województwa współorganizował Festiwal Miast Cittaslow w Sianowie, podczas którego miasta z Warmii i Mazur promowały produkty tradycyjne oraz żywność regionalną, w tym wyroby członków sieci Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury Powiśle. Prezentowano również kluczowe atrakcje turystyczne regionu, m.in.: Szlak Kopernikowski, Wielkie Jeziora Mazurskie, sieć Cittaslow oraz ofertę agroturystyczną. • Samorząd wziął udział w jednym z najważniejszych europejskich forów poświęconych rozwojowi turystyki rowerowej oraz polityk publicznych wspierających aktywny i zdrowy styl życia - Velo-city 2025, które odbyło się w Gdańsku. Udział w wydarzeniu pozwolił na bezpośrednią wymianę doświadczeń, nawiązanie kontaktów oraz pozyskanie
--	---

	aktualnej wiedzy, która może zostać wykorzystana przy dalszym rozwoju i promocji aktywnej turystyki. • Dom Polski Wschodniej we współpracy z Biurem PoLSCA PAN oraz NCBR zorganizował konferencję „Rozwój systemów żywnościowych w Europie”, poświęconą kluczowym kwestiom związanym z bezpieczeństwem żywnościowym i zdrowotnym, innowacjami w branży spożywczej oraz przyszłością badań nad żywnością. Wydarzenie podkreśliło znaczenie współpracy między sektorem naukowym, przemysłem oraz decydentami politycznymi w celu budowy zdrowszego i bardziej zrównoważonego systemu żywnościowego. • UWM realizował wraz z partnerami z Polski, Litwy, Szwecji i Danii projekt ISMA (Innovative solutions for sewage sludge management in small wastewater treatment plants), finansowany z programu Interreg Południowy Bałtyk 2021-2027 poświęcony przetwarzaniu osadów ściekowych, promujący zrównoważoną gospodarkę wodną i zagospodarowanie osadów ściekowych w kontekście redukcji zanieczyszczeń w regionie Morza Bałtyckiego. • UWM realizował wspólnie z Uniwersytetem im. Justusa Liebiga w Giessen (Niemcy) badania naukowe nad zdrowiem zwierząt i jakością zdrowotną produktów pochodzenia zwierzęcego. • UWM współpracował z kazachskim Narodowym Uniwersytetem Rolniczym w Almaty. W 2025 roku odbyła się wizyta naukowa delegacji z Kazachstanu, której tematyką były badania nad białkiem zwierzęcym. • Szkoła Zdrowia Publicznego UWM wspólnie m.in. z: Katolickim Uniwersytetem w Ružomberku (Słowacja) oraz Słowackim Uniwersytetem Medycznym w Bratysławie zorganizowała I Międzynarodową Konferencję Naukową pt. „Zdrowie jako fundament zrównoważonego rozwoju w Unii Europejskiej: innowacje i wyzwania przyszłości” poświęconą innowacjom w ochronie zdrowia. • Projekt międzynarodowy z programu Horyzont Europa, pt. Integrating Innovations for the Protection and Restoration of European Lakes (FutureLakes), realizowany we współpracy w zakresie analizy i rekomendacji dobrych praktyk w rekultywacji jezior z partnerami z 8 krajów europejskich. • OPN-T został Partnerem Stowarzyszonym europejskiego sojuszu ChallengeEU, zrzeszającego uczelnie i instytucje z 10 krajów w celu wspierania innowacyjności, rozwoju regionalnego i transferu wiedzy. Współpraca koncentruje się na inteligentnej cyfryzacji, zdrowiu i dobrobycie oraz zrównoważonej gospodarce, wzmacniając międzynarodowy ekosystem edukacji, badań i przedsiębiorczości.
--	--

Wykaz skrótów

B2B	business-to-business, relacji występujące pomiędzy przedsiębiorstwami
BSR S3 DN	Sieci Dyrektorów Inteligentnych Specjalizacji Regionów Morza Bałtyckiego
COIE	Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów
CP 1	Cel Polityki 1
ERB	Euroregion Bałtyk
ERRIN	Europejska Sieć Współpracy Regionów w Zakresie Badań i Innowacji
ESG	Ochrona środowiska (Environmental), dbanie o społeczeństwo (Social) i prowadzenie ładu korporacyjnego (Corporate Governance)
FEWiM 2021-2027	Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027
GOZ	Gospodarka o obiegu zamkniętym
IOB	Instytucje Otoczenia Biznesu
IIRZiBŻ	InLife Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN w Olsztynie
ICT	Information and Communication Technology – technologia informacyjna i komunikacyjna,
IS	Inteligentne specjalizacje
KPO	Krajowy Plan Odbudowy
MŚP	Mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa
NCBR	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
N-T	Naukowo – Technologiczny
PAN	Polska Akademia Nauk
SUERMB	Strategia UE dla regionu Morza Bałtyckiego
S3	Smart Specialisation strategy (Strategia Inteligentnych Specjalizacji)
SWOT	Strengths (mocne strony firmy), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse) i Threats (zagrożenia)
UE	Unia Europejska
UWM	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
WMARR	Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego
W-MCNT	Warmińsko-Mazurskie Centrum Nowych Technologii
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy

Opracowali: T. Wasilewski, M. Szczepkowski 13.05.2026 r.